

Frågor och svar om den nya fördelningsmodellen och dess ramverk

Om förändringen

Varför införs ett nytt ramverk för kvalificering och fördelning av statsbidrag?

Svar: För att stärka Svensk Friluftslivs myndighetsuppdrag, samt att säkerställa att fördelningskommitténs arbete tydligare bidrar till att uppfylla målen i Friluftsstrategi 2035.

Vad är syftet med förändringen?

Svar: Syftet med förändringarna är att förtydliga tolkningen av den statliga förordningen om bidrag till friluftsförbund, samt skapa tydliga förutsättningar för statsbidrag till friluftslivet. Den nya modellen ska gynna långsiktighet, stimulera utveckling och säkra mångfalden inom friluftslivet.

När börjar det nya ramverket gälla?

Svar: Förändringarna träder i kraft 10 augusti 2026, då ansökningsperioden för 2027 års bidrag öppnar, men effekten på fördelningen av bidrag kommer att inte att fullt genomslag de första åren eftersom styrelsen beslutat om övergångsregler för de organisationer som idag har statsbidrag från Svenskt Friluftsliv.

Kommer förändringarna att införas direkt eller stegvis?

Svar: För att säkerställa en smidig övergång till den nya fördelningsmodellen och underlätta för bidragssökande organisationer kommer 2027 års organisationsbidrag att vara samma som i 2026 års fördelning. Beviljade fleråriga verksamhetsbidrag kommer att fullföljas. Det innebär att förändringarna inte påverkar pågående verksamhet under 2027.

Vilka övergångsregler gäller?

Svar: De organisationer som har organisationsbidrag kommer att erhålla samma belopp 2027, under förutsättning att ansökan om organisationsbidrag lämnas in.

De projekt som beviljats som fleråriga kommer att fullföljas under 2027 och 2028, under förutsättning att projekten fullföljs och rapportering av verksamheten görs enligt plan.

Efter att 2026-års ansökan om kvalificering och statsbidrag är genomförd, kan styrelsen komma att besluta om ytterligare övergångsregler för åren efter 2027.

Hur har medlemsorganisationerna involverats i arbetet med det nya ramverket?

Svar: För att förankra arbetet och få bidragsmottagarnas perspektiv har vi bland annat haft två workshoppar med medlemsorganisationerna. Det har varit möjligt för alla medlemsorganisationer att skriftligt kommentera arbetsgruppens olika förslag. Det har varit viktigt att säkerställa att även mindre organisationer genom ett grundbidrag har rimliga förutsättningar att bedriva sin verksamhet och på så sätt säkra mångfalden inom friluftslivet.

Kommer ni utvärdera den nya fördelningsmodellen?

Svar: Ja, en större utvärdering av ram- och regelverk samt av instruktionerna till fördelningskommittén kommer att genomföras inför ansökningsperioden för 2028 års bidrag öppnar.

Vad behöver vi som bidragsmottagare göra redan nu för att förbereda oss?

Svar: Ta del av Svenskt Friluftslivs ramverk och regler för kvalificering av friluftsförbund på [Sök bidrag - Svenskt Friluftsliv](#). Förbered underlag för ansökan om att kvalificera er som bidragsberättigad friluftsförbund. Ställ frågor till Svenskt Friluftsliv om ni undrar över något.

Om kvalificering för statsbidrag

Vilka grundkrav måste en organisation uppfylla för att kunna få statsbidrag från Svenskt Friluftsliv?

Svar: Den ska vara en ideell förening där medlemmarna ska välja styrelsen. Föreningen ska vara öppen för alla som delar föreningens mål och följer dess stadgar.

Föreningen måste antingen ha friluftsliv som huvudändamål eller som ändamål för en väsentlig del av verksamheten. Detta ska vara omsatt i verklig verksamhet. Den sökande organisationen ska kunna styrka ovanstående grundkrav.

Vad menas med att en organisation ska vara rikstäckande?

Svar: Den ska antingen ha lokala föreningar i minst tio län eller bedriva en verksamhet av allmänt intresse som är friluftsliv enligt ramverket och som igen annan organisation bedriver och ha minst 1000 medlemmar i mer än ett län.

Hur bedöms om en organisation bedriver friluftslivsverksamhet?

Svar: Fördelningskommittén kommer att göra en samlad bedömning av organisationen baserad på den ansökan som lämnats in. Det är alltså viktigt att ni är noggranna och svarar på alla frågor i ansökan. Med organisation avses er samlade organisering inklusive regionala och lokala föreningar i stadgemenskap.

Våra lokalföreningar har olika andel friluftslivsverksamhet, ska var och en klara gränsen 20/50 procent eller är det ett genomsnitt som räknas?

Svar: Bedömningen kommer att göras på organisationen som helhet.

Vad innebär kravet på att en viss andel av verksamheten ska vara friluftsliv?

Svar: Vid en samlad bedömning av organisationens verksamhet, organisering och resursanvändning ska minst 1/5 (20%) utgöras av friluftsliv. Som friluftsliv räknas såväl själva utövandet som främjande av friluftsliv.

Hur påverkas paraplyorganisationer av de nya reglerna?

Svar: Om ni är en paraplyorganisation enligt ramverket, så måste mer än hälften av era medlemsorganisationer uppfylla kravet på att vara friluftsförbund förutom att paraplyorganisationen själv måste vara det.

Kan en organisation som tidigare varit bidragsberättigad förlora sin kvalificering?

Svar: Ja det är möjligt. Bedömning av om en organisation är kvalificerad måste göras årligen för att Svenskt Friluftsliv ska följa förordningen om statsbidrag till friluftslivets organisationer.

Vad händer om vi får fryst bidrag för 2027, men att ni innan dess bedömer att vi inte är en friluftslivsorganisation? Behöver vi betala tillbaka pengarna då?

Svar: Nej, den bedömning av organisationen som gjordes inför beslut om bidrag 2026 kommer att gälla även 2027.

Kan nya organisationer kvalificera sig lättare än tidigare?

Svar: Förordningen har inte ändrats. Det ramverk som tagits fram av Svenskt Friluftsliv innebär att förtydligande och en ökad transparens kring hur den tolkas. Alla organisationer som uppfyller kraven kan kvalificera sig som bidragsberättigade friluftslivsorganisationer.

Om medlemsbegreppet

Vad räknas som en medlem enligt det nya ramverket?

Svar: En medlem är en fysisk person som genom någon form av aktiv handling bekräftat sitt medlemskap. Den aktiva handlingen kan vara att betala medlemsavgift, men det kan göras på andra sätt.

Hur ska medlemsantal redovisas?

Svar: Som grund för fördelning av organisationsbidrag är det antalet medlemmar den sista december (31/12) året före ansökningsåret som ska anges. Det är viktigt att det framgår att den aktiva handlingen omfattar en period där det datumet ingår.

Hur hanteras personer som är medlemmar i flera organisationer?

Svar: En person kan bara räknas som medlemsgrundande en gång per statsbidragssökande organisation. Om ni har stadgar som gör att en person har flera medlemskap inom organisationen antingen i specialiserade underföreningar eller på olika geografiska nivåer, så räknas den ändå bara som en bidragsgrundande medlem.

Däremot kan en person vara med i två olika friluftslivsorganisationer och räknas i båda. Varje organisation ansvarar för sina medlemmar.

Vilken dokumentation om medlemmar behöver organisationen kunna visa upp?

Svar: Uppgifter som bestämmer medlemmen till en unik person och som visar att den aktiva handlingen omfattar den sista december (31/12) året före bidragsåret.

Kommer medlemsuppgifter att granskas eller kontrolleras?

Svar: Den uppgivna medlemsciffran ska granskas av organisationens revisor i enlighet med av Svenskt Friluftsliv fastställd revisorsinstruktion.

Om aktiviteter

Vad räknas som en bidragsgrundande aktivitet?

Svar: En bidragsgrundande aktivitet är en organiserad aktivitet som planeras, genomförs och dokumenteras av organisationen. Aktivitetens ska utgöras av utövande eller främjande av friluftsliv. Aktiviteten ska vara möjlig att verifiera i efterhand.

Vad är en främjande aktivitet?

Svar: En främjande aktivitet är en aktivitet som inte i sig innebär utövande av friluftsliv, men som bidrar till att fler människor får möjlighet, kunskap eller motivation att delta i friluftslivet. Exempel kan vara prova-på-dagar, inspirationsföreläsningar, informationsinsatser, ledarutbildningar med fokus på friluftslivets ledarskap eller aktiviteter som sprider kunskap om allemansrätten. Det kan också handla om aktiviteter som innebär att fysiskt skapa förutsättningar för friluftsliv, exempelvis röja leder, bygga vindskydd etcetera.

Måste aktiviteten vara ledarledd?

Svar: Nej. Ramverket ställer inget uttryckligt krav på att en aktivitet ska vara ledarledd. Däremot ska aktiviteten vara planerad, genomförd och dokumenterad av organisationen samt uppfylla övriga krav för bidragsberättigade aktiviteter.

Kan aktiviteter för personer som inte är medlemmar räknas?

Svar: Ja. En bidragsberättigad aktivitet kan omfatta både medlemmar och andra deltagare.

En stor del av vår verksamhet och därmed våra aktiviteter planeras av våra lokalföreningar. Kan de räknas som aktiviteter i underlaget till organisationsbidraget?

Svar: Ja. Aktiviteter som genomförs av lokala föreningar är i stadgemenskap med den sökande organisationen kan räknas, förutsatt att de uppfyller ramverkets krav på bidragsberättigade aktiviteter och kan dokumenteras och rapporteras av organisationen.

Hur ska aktiviteter rapporteras?

Svar: Organisationen ska rapportera de aktiviteter som ligger till grund för statsbidraget enligt Svenskt Friluftslivs anvisningar. Aktiviteterna ska vara genomförda under kalenderåret före ansökningsåret. Dokumentationen ska vara tillräcklig för att visa att aktiviteten utgör utövande eller främjande av friluftsliv och varit planerad och genomförd av organisationen.

Vilka uppgifter behöver organisationen samla in för varje aktivitet?

Svar: Organisationen behöver samla in uppgifter som visar:

- att aktiviteten varit planerad av organisationen
- när aktiviteten genomfördes
- var aktiviteten genomfördes,
- aktivitetens omfattning i tid
- hur många och vilka som deltagit i aktiviteten

Dokumentationen ska vara så omfattande att uppgifterna kan verifieras vid en kontroll.

Hur skiljer sig aktivitetsrapporteringen från dagens system?

Svar: Det nya ramverket innebär ett förtydligande av förordningens krav på att organisationsbidraget ska fördelas med antal medlemmar och aktivitetsnivå som grund.

Vi kommer att ha svårt att fånga in personuppgifter på vissa av våra aktiviteter eftersom de vänder sig till allmänheten utan krav på anmälan?

Svar: Ramverket anger att dokumentationen ska göra det möjligt att spåra vilka som deltagit i aktiviteten. Organisationer som arrangerar öppna aktiviteter behöver därför säkerställa att deltagaruppgifter kan dokumenteras på ett sätt som uppfyller kraven. Hur detta ska göras praktiskt kan komma att utvecklas i särskilda rapporteringsanvisningar.

Hur gör vi med deltagare som har skyddad identitet?

Svar: Personuppgifter ska alltid hanteras enligt gällande lagstiftning. Organisationen behöver samtidigt säkerställa att dokumentationen uppfyller ramverkets krav. Svenskt Friluftsliv kommer vid behov att ta fram kompletterande anvisningar.

Om bidragsfördelningen

Hur kommer statsbidraget att beräknas i det nya systemet?

Svar: Organisationsbidraget kommer att fördelas med antal medlemmar, antal aktiviteter och antal kommuner med lokal organisering som grund.

Verksamhetsbidrag grund och utvecklingsbidragen kommer att bygga på organisationernas ansökningar.

Vilken betydelse får medlemsantalet?

Svar: Det kommer att vara en komponent för fördelning av organisationsbidrag. Syftet är att stödja organisationer som organiserar många människor för friluftsliv.

Vilken betydelse får aktivitetsvolymen?

Svar: Det kommer att vara en komponent för fördelning av organisationsbidrag. Modellen premierar organisationer som genomför mycket verksamhet och aktiverar sina medlemmar och andra deltagare i friluftsliv eller främjande av friluftsliv.

Kommer vissa typer av verksamhet att värderas högre än andra?

Svar: Nej, all verksamhet som uppfyller kravet på att vara bidragsberättigade aktiviteter enligt ramverket kommer att ha samma vikt vid fördelning av organisationsbidrag.

När det gäller verksamhetsbidrag grund och utvecklingsbidrag kommer styrelsen att i sin årliga instruktion till fördelningskommittén att fastställa grunder för prioritering.

Hur påverkas små respektive stora organisationer?

Svar: Bidragssystemet ska, inom ramen för kraven i förordningen, ge både stora och små organisationer likvärdiga möjligheter. Friluftslivet behöver en mångfald av organisationer. Ett sätt att bidra till det är att det finns ett relativt stort grundbidrag i organisationsbidraget.

När det gäller verksamhetsbidrag grund och utvecklingsbidrag kommer det inte att göra någon skillnad på stora och små organisationer.

Om rapportering och administration

Behöver vi anpassa våra medlemsregister eller verksamhetssystem?

Svar: Organisationen behöver kunna styrka de uppgifter som rapporteras. För vissa organisationer kan det innebära att rutiner eller system behöver utvecklas.

Hur ofta ska uppgifter rapporteras?

Svar: Årligen eller vid avslut av utvecklingsprojekt som är kortare än ett år.

Vilken dokumentation behöver sparas?

Svar: Organisationen behöver kunna styrka rapporterade uppgifter om medlemsantal, aktiviteter och lokal organisering. Dokumentationen ska kunna visas upp vid en eventuell kontroll.

Vad händer om uppgifterna inte kan styrkas vid kontroll?

Svar: Om uppgifter inte kan styrkas vid kontroll och om de uppgifter som inte kan styrkas har lett till organisationen har fått ett för högt bidrag innebär det en skyldigt att betala tillbaka bidraget enligt förordning 2010:2008 §17. Svenskt Friluftsliv är i sådana fall skyldigt att kräva återbetalning enligt §18 i samma förordning.

Om konsekvenser för organisationerna

Finns det exempelberäkningar som visar hur modellen fungerar?

Svar: Svenskt Friluftsliv har gjort interna simuleringen, men avvaktar med beräkningar till dess att samtliga organisationer som avser söka organisationsbidrag

Behöver vi förändra hur vi registrerar medlemmar eller aktiviteter?

Svar: Om organisationen avser söka organisationsbidrag, behöver den kunna styrka rapporterade uppgifter om medlemsantal, aktiviteter och lokal organisering. Dokumentationen ska kunna visas upp vid en eventuell kontroll. Beroende på nuläget, kan det innebära att organisationen behöver förändra rutiner eller system.

För den kvalificering som alla organisationer måste göra även om avsikten är att söka verksamhetsbidrag grund eller utvecklingsbidrag grund, behöver detta med största sannolikhet inte förändras.

Vem kan vi kontakta om vi är osäkra på hur reglerna ska tolkas?

Svar: Kontakta Svenskt Friluftsliv på bidrag@svensktfriluftsliv.se